

προσπάθειαν νὰ τὸν προσβάλλῃ ἐπιτυχῶς, ὑπεχρεώθη νὰ πλεύσῃ εἰς Κρήτην, ὅπως προφυλάξῃ αὐτὴν ἐκ τῶν πλοίων τοῦ Αἰγυπτίου πασᾶ, Μεχμέτ Ἀλῆ, ἀπειλοῦν-
τος νὰ προσβάλλῃ τὴν νῆσον.

Τῆς θέσεως ταύτης τῶν πραγμάτων γνωστῆς γενο-
μένης τῇ Κυβερνήσει, καὶ πρὸς τοὺτοις ὅτι ἦν ἀδύνα-
τον νὰ πραγματοποιήσῃ τι διὰ γενικῆς προσβολῆς, ἐ-
δέξατο τὴν πρότασιν τοῦ ἀτρομήτου ΚΑΝΑΡΗ, ὅπως
πειραθῇ τὴν πυρπόλησιν τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου διὰ τοῦ
πυρπολικοῦ του. Ἐπλεύσεν οὗτος εἰς τὰ στενὰ τῆς
Χίου, συνοδευόμενος ὑπὸ ὑδραϊκοῦ πλοίου. Φθάς περὶ
τὴν Χίον, ἀπῆντησε τινὰς τῶν προσκόπων τοῦ τουρκι-
κοῦ στόλου, ἀλλὰ δι' ἐντέχνου διευθύνσεως ὀλοσχερῶς
ἐξηπάτησεν αὐτοὺς (τοῦτο μαρτυρεῖ ἀξιωματικὸς τοῦ
ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ) δούς αὐτοῖς νὰ ἐννοήσωσι ὅτι ἦσαν
πλοῖα ἐμπορικὰ διευθυνόμενα εἰς Σμύρνην. Ἀμα ὡς τὸ
σκότος τῆς νυκτὸς ἐπεχύνετο ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος, ὁ
ΚΑΝΑΡΗΣ ἦτο πρὸ τοῦ στομίου τῶν Στενῶν, ἐν αἷς
ἦν ἠγκυροβολημένος ὁ στόλος τοῦ Καπιτάν Πασᾶ ὅτε
προσῆγγιζεν εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ κόλπου, ὁ Ὑδραῖος
πλοίαρχος προέτρεπεν αὐτὸν νὰ μὴ εἰσέλθῃ, διότι, ἐάν
ὁ ἄνεμος ἐξηκολούθει ἐκ τοῦ αὐτοῦ σημείου, βεβαίως
θὰ ἐχάνοντο ἐάν ἀπετύγχανον τοῦ τολμηροῦ αὐτοῦ
σχεδίου. Ὁ ΚΑΝΑΡΗΣ ὁμως ἐπίεισεν αὐτὸν ὅτι ὁ ἄ-
νεμος θὰ μετεβάλετο καὶ θαρραλέως προεχώρησεν. Ἐν-
ταῦθα νέαι ἀνέμενον αὐτὸν δυσκολίαι· τὸ πλήρωμα αὐ-
τοῦ ἤρχισε νὰ αἰσθάνηται τὰ συμπτώματα ἐκεῖνα τοῦ
φόβου, τὰ ὅποια φυσικῶς αὐτὴ ἡ θέσις ἐνέπνεεν. Περι-
εστοιχίζοντο ὑπὸ τῆς ξηρᾶς ἐκατέρωθεν· ὁ ἄνεμος ἦν
οὐριος· καὶ ἐφέροντο ἀκρατῆτως ἐπὶ τῶν Τουρκικῶν
φρεγατῶν, καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ στόλου πλοίων, ὧν τὴν
θέσιν ἤρξαντο ἀνακαλύπτοντες ἐκ τῆς μακρᾶς σειρᾶς
τῶν φώτων ἥτις ἐξηπλοῦτο διὰ τοῦ Κόλπου, ἄνευ τι-
νὸς πιθανότητος ἐπιστροφῆς. Οἱ ναῦται ἐστασίασαν
καὶ δὲν ᾔθελον νὰ προχωρήσωσιν· ἀλλ' ἡ στιγμή αὕτη
ἦν ἡ διὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ΚΑΝΑΡΗ ἀρμοδία, ὅπως δι-
αλάμψῃ. Ὁ μετριοπαθὴς καὶ συνεσταλμένος ἀνὴρ ἐγέ-
νετο ἥρως, ἡ δὲ βραχεῖα αὐτοῦ μορφή ἐφαίνετο αὐξου-
σα, ὅταν στερεῶς εἶπε τοῖς ψυθιρίζουσιν: «ἤλλατε ἐν-
ταῦθα ἐκουσίως, τὸ πλοῖόν θὰ προχωρήσῃ, καὶ σεῖς ἡ
πρέπει ἐπ' αὐτοῦ νὰ ἔλθετε ἢ πέσετε εἰς τὴν θάλασ-
σαν.» Ἐσιώπησαν, καὶ τὰ πλοῖα ταχέως προσῆγγιζον
τὰ φῶτα.

Πρῶτον διέκρινον διαφόρους τουρκικὰς φρεγάτας·
ἀλλ' αὗται δὲν ἦσαν ἡ ἀνταξία λεία· ὁ ΚΑΝΑΡΗΣ
εἶχεν ἔλθει ἵνα ἐκδικήσῃ τὸ αἷμα τῆς Χίου, καὶ οὐδὲν
ἕτερον ἢ τὸ αἷμα τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν βαρβάρων ἠδύνατο
νὰ τὸν ἐξιλεώσῃ· ἡ σελήνη ἔλαμπε πλησιφαῆς. Εὐρί-
σκετο ὁ ΚΑΝΑΡΗΣ ἐν μέσῳ τοῦ τουρκικοῦ στόλου,
ὅστις, ἀσφαλῶς ἠγκυροβολημένος, οὐδόλως ὑπόπτει
περὶ κινδύνου· ἠδύνατο δὲ νὰ ἴδῃ εἰς τὸ πέραν μέρος
τὸ πελώριον σκάφος τοῦ Καπιτάν Πασᾶ. Μεταβάλλων
τότε πορείαν, ὁ ΚΑΝΑΡΗΣ διεπυθύνθη πρὸς αὐτὸν, καὶ
μετ' οὐ πολὺ ἦν λίαν ἐγγύς. «Μακράν! Μακράν!» ἐ-
φώνησεν ὁ τοῦρκος σκοπὸς· ἀλλὰ τὸ πυρπολικὸν ἐπρο-
χώρει—τότε ἡ ἀγρία κραυγὴ «Μπρουλότα, μπρουλό-

τα», εἰδοποίησε τὸν ΚΑΝΑΡΗΝ ὅτι εἶχε γνωσθῇ. Ἡ
φοβερά ἐκείνη κραυγὴ διήγειρε τοὺς κοιμωμένους τούρ-
κους, οἵτινες ἀνὰ ἑκατοντάδες ἔδραμον εἰς τὸ κατὰ-
στρωμα ἐν συγχύσει· ἤρξαντο τοῦ πυροβολισμοῦ· ἀλλὰ
τὸ παράδοξον πλοῖον προσῆγγιζεν ἐτι μᾶλλον· πάντες
οἱ τοῦ ΚΑΝΑΡΗ ἄνδρες ἦσαν ὀπισθεν τῶν περιφραγ-
μάτων τοῦ καταστρώματος· μόνος οὗτος ἵστατο ὀρθίως,
ἰσχυρὸς δὲ ἐν τῇ φοβερᾷ αὐτοῦ ἀποφάσει, διηύθυνε
τὸ πλοῖόν του πλησίον ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦ πασᾶ,
ἀδιάφορος εἰς τὰς συρίζουσας περὶ αὐτὸν σφαῖρας. Με-
τ' ὀλίγα λεπτά τῆς ὥρας ἡ πύρα του ἐκτύπησε τὸ
πλευρὸν τῆς ναυαρχίδος διὰ φοβεροῦ κρότου, καὶ ἐ-
κόλλησεν. Ἀμέσως ἡ λέμβος καθειλύσθη· πάντες οἱ
Ἕλληνες ναῦται εἰσπηδήσαν, αὐτὸς δὲ ὁ ΚΑΝΑΡΗΣ
ἀφοῦ ἐφώνησε «Κανάρης εἶναι,» ἔθεσε τὸ πῦρ, καὶ ἀ-
κολουθῶν τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἄνδρας, ταχέως ἀπεμακρύν-
θησαν. Ἡ θρυαλλὶς συνεκοινώνησε μετὰ τῶν εὐπρή-
στων ὑλῶν, καὶ ἀνέφλεξεν αὐτάς, φλόξ δὲ τεραστία,
περιέβαλε τὸ τουρκικὸν πλοῖον· τὴν σκηνὴν τῆς φρίκης
καὶ συγχύσεως ἥτις διεδραματίζετο μεταξὺ τῶν 1200
προσώπων τῶν ἐν τῷ πλοίῳ, δύναται τις νὰ φαντα-
σθῇ καὶ οὐχὶ νὰ περιγράψῃ. Οὐδὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ
ἐπὶ τῶν βριθόντων πλήθους καταστρωμάτων, ὅπως χω-
ρισθῶσι τὰ πλοῖα· διαταγαὶ οὐδόλως ἠκούοντο, ἢ ἐάν
ἠκούοντο, δὲν ἐξετελοῦντο. Οἱ Ἕλληνες ἠδύνατο μό-
νον νὰ διακρίνωσι ἐν μέσῳ τῶν ἀγρίων κραυγῶν, τοὺς
ὀδυρμούς τῆς ἀγωνίας τῶν δειλῶν, οἵτινες ἐν ἀπογνώ-
σει ἔπεσον εἰς τὴν θάλασσαν. Τὰ ἱστία καὶ σχοινία
ἦσαν ἀνάφλεκτα καὶ τὸ πῦρ πίπτον ἐπὶ τοῦ κατα-
στρώματος ἀνέφλεγε πάντα τὰ ἐπ' αὐτοῦ. Αἱ λέμβοι
καθειλύσθησαν, ἀλλ' ἀμέσως ἔσπασαν ἢ ἐβυθίσθησαν
ὡς ἐκ τοῦ εἰσπηδήσαντος ἐν αὐταῖς πλήθους. Ὁ Κα-
πιτάν Πασᾶς καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ του κατῴρθωσαν νὰ
εἰσέλθωσιν εἰς τὴν μεγάλην λέμβον τῆς ναυαρχίδος.
Ὅτε δὲ ἀποκόπτοντες διὰ τῶν ξιφῶν τῶν τὰς χεῖρας
τῶν κολυμβόντων καὶ τῆς λέμβου λαμβανομένων, ἀ-
πεμακρύνοντο ὀλίγον τοῦ πλοίου, ὁ κεντρικὸς ἱστός κα-
τέπεσε· πλήττων τὴν λέμβον, καὶ κατασυντρίβων πάν-
τας τοὺς ἐν αὐτῇ.

.....
Ἡ ἐπιτυχὴς διάπραξις τῆς τολμηρᾶς ταύτης πρά-
ξεως ὀλοσχερῶς ἐστερέωσε τὴν φήμην τοῦ ΚΑΝΑΡΗ·
συγχαρητήρια πανταχόθεν ἤρχοντο, πᾶς δὲ Ἕλλην ἦν
ὑπερήφανος ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ΚΑΝΑΡΗ, πλὴν αὐ-
τοῦ τοῦ ἰδίου ΚΑΝΑΡΗ.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Ζ Ω Α.

ΚΕΦ. ΙΑ.—ΟΣΦΡΗΣΙΣ, ΓΕΥΣΙΣ ΚΑΙ ΑΦΘ.

Εἵπομεν προηγουμένως ὅτι τὰ πλεῖστα ἐξ ὧν ἔ-
νοους γινώσκει περὶ τοῦ περίεχ. κόσμου ἔρχονται πρὸς
αὐτὸν διὰ τῆς ὁράσεως καὶ τῆς ἀκοῆς. Ἀλλ' οὐκ ὁλέ-

γα μὴ θάνει καὶ διὰ τῶν ἐτέρων αἰσθήσεων, καὶ περὶ τούτων θὰ λαλήσωμεν ἐν τῇ παρόντι κεφαλῇ.

Ἐσκέφθητε πῶς ὁσφραίνεσθε τινος πράγματος; Πλησιάζετε ῥόδον εἰς τὴν ῥίνα σας, καὶ ἡ ὁσμὴ εὐαρεστεί ὑμῖν. Τί δέ ἐστὶν ἡ ὁσμὴ αὕτη; Εἶναι τι ἀνερχόμενον τὴν ῥίνα σας; Δὲν δύνασθε νὰ ἴδῃτε τι ἐξερχόμενον τοῦ ῥόδου, ἀλλὰ πράγματι τοιοῦτο τι ἐξέρχεται. Ἐλάχιστα μόρια ἐξέρχονται αὐτοῦ· εἰσὶ λεπτότερα τῆς λεπτοτέρας κίνεως. Περιήπτανται πανταχοῦ ἐν τῷ ἀέρι, καὶ ὅταν ἀναπνέετε, ἔρχονται μετὰ τοῦ ἀέρος εἰς τοὺς ῥιθίνας ὑμῶν, πᾶν ἄρωμα οὐπὲρ ὁσφραίνεσθαι γίνεται ἐκ τοιούτων μορίων.

Ἀλλὰ πῶς νομίζετε ὁ νοῦς γινώσκει περὶ τῶν μορίων τούτων ὅταν ἔρχονται εἰς τὴν ῥίνα; Τοῦτο γίνεται ὡς ἐξῆς: Ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων τῆς ῥίνος εἰσὶν αἱ λεπταὶ ἄκραι τοῦ ὁσφραντικοῦ νεύρου. Αἱ ἄκραι αὗται τῶν κλάδων τοῦ νεύρου τούτου εἰσὶ τοσοῦτον μικραὶ ὥστε δὲν δύνασθε νὰ τὰς ἴδῃτε. Τὰ λεπτὰ λοιπὸν μόρια περὶ ὧν εἵπομεν ἐγγίζουσι τὰς ἄκρας ταύτας τοῦ νεύρου, καὶ τὸ νεῦρον λέγει εἰς τὸν νοῦν περὶ αὐτῶν. Τοῦτο δὲ εἶναι ἡ ὁσμὴ.

Ἡ ῥίς εἶναι ἐκτενέστερον ὄργανον ἢ ὅσον πολλοὶ νομίζουσιν. Ὑπάρχουσι διαιρέσεις ἐν αὐτῇ. Αἱ διαιρέσεις αὗται εἰσὶν ἐπ' ἀλλήλων περιτυλιγμέναι εἰς τοιοῦτον τρόπον ὥστε ὑπάρχει πολλὴ ἐπιφάνεια ἐντὸς τῆς ῥίνας, αἱ δὲ ἄκραι τοῦ ὁσφραντικοῦ νεύρου εἰσὶν ἐπὶ πάσης τῆς ἐπιφανείας ταύτης.

Ζῶα τινα ἔχουσιν ὀξύτατην τὴν ὁσφρησιν. Ἐν αὐτοῖς αἱ διαιρέσεις ἐντὸς τῆς ῥίνος εἰσὶ μέγισται τὴν ἔκτασιν, οὕτω δὲ τὸ νεῦρον ἐξαπλοῦται ἐπὶ μεγάλης ἐπιφανείας. Ὁ κύων, ὡς γινώσκετε εἶναι ἱκανὸς νὰ ἰχνηλατήσῃ τὸν κύριόν του ὁσφραίνόμενος τὰ βήματά του. Ἡ γαλῆ, ἐπίσης, ἔχει ὀξύτατην τὴν ὁσφρησιν διὰ τοὺς μῦς.

Ἐχουσί τινες ὀξείαν ὁσφρησιν διὰ τινὰ πράγματα. Ὑπῆρχε τυφλὸς δυνάμενος πάντοτε νὰ εἴπῃ πότε ὑπῆρχε γαλῆ εἰς οἰονδήποτε μέρος παρ' αὐτῷ ἐκ τῆς ὁσφρήσεως. Ἄλλος τυφλὸς καὶ κωφὸς ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τὰ διάφορα γνωστὰ αὐτῷ πρόσωπα διὰ τῆς αὐτῆς αἰσθήσεως.

Μεγάλῃ ἐστὶν ἡ ἐκ τῆς ὁσφρήσεως προσγινομένη ἡμῖν τέρψις. Ὁ δημιουργὸς ὅπως εὐχρεστήτη ἡμᾶς, διέσπειρε ἡδύσματα ἄνθη ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. Ταῦτα εἰσὶν οἷον ἐργοστάσια εὐδίας, γενόμενα παρ' αὐτοῦ ὅπως δώσῃ ἡμῖν εὐχαρίστησιν. ἠδύνατο νὰ ποιήσῃ τὰ ἄνθη καὶ τοὺς καρποὺς τοιοῦτοτρόπως ὥστε νὰ μὴ ἔχωσιν ὁσμὴν, ἀλλ' ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ νὰ εὐχρεστήσῃ ἡμῖν καὶ καταστήσῃ ἡμᾶς εὐτυχεῖς, ἔδωκεν αὐτοῖς μεγάλην ποικιλίαν εὐχρεστῶν ὀσμῶν. Ὑπάρχουσιν ἀληθῶς δυσχερεστοὶ τινες ὀσμοὶ ἐν τῇ κόσμῳ, ἀλλὰ δὲν εἶναι τοσοῦτον κοινὰ ὅσον αἱ εὐχρεστοὶ· πολλοὶ δὲ τούτων εἰσὶ λίαν χρήσιμοι ὡς εἰδοποιούσαι ἡμᾶς περὶ κινδύνου. Ἡ δυσάρεστος ὁσμὴ λ. χ. ἡ ἐκ τῆς ἀκαθαρσίας καὶ σήψεως λέγει ἡμῖν ποῦ εἰσὶν αἱ ἀρρομαὶ αὐτῆς νόσου, ὥστε ν' ἀπομακρυνθῶμεν αὐτῶν. Φυτὰ δηλητηριώδη ἐν γένει ἔχουσι δυσάρεστον ὁσμὴν, ἐξ ἧς ἀποφεύγομεν αὐτά.

Ἡ αἰσθησις τῆς γεύσεως εἶναι ἑτέρα πηγὴ εὐαρεσκείας δι' ἡμᾶς. Τὸ νεῦρον τῆς αἰσθήσεως ταύτης ἔχει τὰς λεπτὰς αὐτοῦ ἄκρας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τῇ γλώσσῃ. Ὅτι λαμβάνομεν ἐν τῷ στόματι ἐγγίζει τὰ ἄκρα ταῦτα τοῦ νεύρου, καὶ τὸ νεῦρον λέγει εἰς τὸν νοῦν περὶ αὐτῆς· τοῦτο δὲ εἶναι ἡ γεῦσις.

Πλὴν τῆς εὐαρεσκείας ἣτις προσγίνεται ἡμῖν ἐκ τῆς γεύσεως ἡ αἰσθησις αὕτη ὀδηγεῖ ἡμᾶς εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς τροφῆς. Τὰ ζῶα ἐκλέγουσι τὰ εἶδη τῆς τροφῆς τὰ ἰδιάζοντα αὐτοῖς, τοῦτο δὲ πράττουσι διὰ τῆς γεύσεως των, σπικνίως δὲ σφάλλουσιν. Ἡ αἰσθησις τῆς γεύσεως, ὡς ἡ τῆς ὁσφρήσεως, ἐνίοτε εἰδοποιεῖ ἡμᾶς περὶ κινδύνου. Ἐὰν ἡ τροφὴ ἡμῶν ἔχει κακὴν τὴν γεῦσιν, γινώσκουμεν ὅτι ὑπάρχει τι κακὸν ἐν αὐτῇ καὶ δὲν τὴν τρώγομεν, οὕτω δὲ, ἴσως ἀποφεύγομεν ἀσθένειαν.

Ἡ αἰσθησις τῆς ἀφῆς δίδει πλείους γνώσεις εἰς τὸν νοῦν. Ἡ αἰσθησις αὕτη ἔχει πολλὰ νεῦρα ἐν πᾶσι τοῖς μέρεσι τοῦ σώματος ἅτινα ἀναφέρουσι περὶ τῶν διαφόρων ἀντικειμένων ἀδιακόπως εἰς τὸν νοῦν. Ἰδίᾳ εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην ἀσχολοῦνται τὰ νεῦρα τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων. Διὰ τῶν λεπτῶν ἄκρων τῶν δακτύλων τούτων ὁ νοῦς ἐξευρίσκει πόσον διάφορος ἐστὶν ἡ ἐκ τῶν πραγμάτων αἰσθησις, εὐρίσκει ἐὰν εἰσὶ μαλακὰ ἢ σκληρά, ὁμαλὰ ἢ ἀνώμαλα κλ.

Τὰ νεῦρα ταῦτα ἐν τοῖς ἄκροις τῶν δακτύλων παρέχουσι μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὸν νοῦν ὀδηγοῦντες αὐτὸν νὰ μεταχειρισθῇ τοὺς μῦς. Ἡ εἰς τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων αἰσθησις ὀδηγεῖ τὸν νοῦν τοῦ παλίζοντος ὄργανόν τι εἰς κίνησιν αὐτῶν. Οὐδὲ τὰ ἐλάχιστα θὰ ἠδύνασθε νὰ πράττετε ἂν δὲν εἴχατε αἰσθησιν ἐν τοῖς δακτύλοις ὑμῶν. Οὐδὲ θὰ ἠδύνασθε νὰ κομβώετε καὶ ἐκκομβώνεσθαι τὰ ἐπανωφορίον σας. Τοῦτο καταφαίνεται ἰδιαίτερος ὅταν εἴπω ὑμῖν περὶ τῆς χειρὸς.

Τὰ νεῦρα τῆς ἀφῆς δὲν εἶναι εἰς καλὴν κατάστασιν ἐκτὸς τῆς ἐπιδερμίδος. Πράγματι ἔχομεν δύο ἐπιδερμίδας, ἐξωτερικὴν καὶ ἐσωτέραν. Τὰ νεῦρα εἰσὶν εἰς τὴν ἐνδοτέραν, καὶ καλύπτονται διὰ τῆς ἐξωτερικῆς. Ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιδερμὶς εἶναι λεπτοτάτη πλὴν ἐπὶ τοῦ πέλματος τοῦ ποδὸς καὶ τῆς παλάμης τῆς χειρὸς. Αὕτη ἀνυψοῦται ὅταν ἐπιθετόμεν ἐκδόριον, οὐδόλως δὲ πονεῖ ὅταν κεντήσωμεν αὐτὴν ὅπως ἐξέβη τῷ ἐν αὐτῇ ὑγρὴν· ἐὰν ὅμως ἡ βελόνη ἐγγίσῃ τὴν ἐνδοτέραν, ἐνθα τὰ νεῦρα, ταῦτα αἰσθάνονται ταχύτατα.

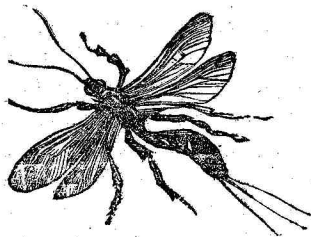
Ὅταν ἐγγίσῃτε λοιπὸν τι, τὰ ἐν τῇ ἐνδοτέρᾳ ἐπιδερμίδι νεῦρα αἰσθάνονται διὰ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιδερμίδος. Αὕτη εἶναι τοσοῦτον λεπτὴ καὶ ἀπαλὴ ὥστε τὰ νεῦρα δύνανται νὰ αἰσθάνωνται δι' αὐτῆς, συγχρόνως δὲ, εἶναι καλὴ προστασία δι' αὐτά. Ἐὰν αὕτη δὲν ὑπῆρχε τὰ νεῦρα ἤθελον ὑποφέρει, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀέρος.

Τὰ ἄκρα τῶν νεύρων τῆς ἀφῆς εἰσὶν ἐν σειραῖς τεταγμένα ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων. Αἱ σειραὶ αὗται σχηματίζουσι τὰς καμπύλας γραμμὰς τὰς ὁποίας βλέπετε τοσοῦτον σαφῶς.

Δὲν ὑπάρχουσι ζῶα ἔχοντα τοσοῦτον ἐντελὴ ὄργανον ἀφῆς ὡς οἱ δάκτυλοι ἡμῶν. Ζῶα ἔχοντα ὀπλὰς, ὡς ὁ ἵππος καὶ ἡ ἀγέλας, δὲν δύνανται πολὺ νὰ αἰσθανθῶσι διὰ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν. Τὴν αἰσθησιν τῆς ἀφῆς ἔχουσι κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ χεῖλη καὶ τὴν γλῶσσαν. Ὁ ἐλέφας ἔχει τὴν αἰσθησιν ταύτην κυρίως ἐπὶ τῷ οἰανεῖ δακτύλῳ τῷ ἐν τῇ ἀκρῇ τῆς προδοσικίδος του. Οὐδὲ πολλὴ αἰσθησις ὑπάρχει ἐπὶ τῶν ποδῶν τῶν κυνῶν, γαλῶν ἄλ.

Οἱ μύστακες τῆς γαλῆς εἰσὶ τὰ ὄργανα δι' ὧν αἰσθάνεται. Ὑπάρχουσι νεῦρα ἐπὶ τῆς ρίζης ἐκάστης τῶν μακρῶν ἐκείνων τριχῶν, ὥστε ὅταν ἐγγίξῃ τι τὰς τρίχας ταύτας ὁ νοῦς τῆς γαλῆς γινώσκει ἀμέσως περὶ τούτου.

Τὰ ἔντομα ἔχουσιν ἀφῆς αἰσθητήρια ἐκτεινόμενα ἐκ τῶν κεφαλῶν των. Ἐνίοτε εἰσὶ μακρότατα, ὡς βλέπετε ἐν τῷ ἐντόμῳ τούτῳ καλουμένῳ, ὃ ἰχνεύμων. Βλέπομεν ἔντομα ἀπτόμενα τῶν ἀντικειμένων διὰ τῶν αἰσθητηρίων τούτων ὀργάνων ὡς ἡμεῖς διὰ τῶν χειρῶν πράττομεν. Αἱ μέλισσαι δύνανται νὰ ἐργάζωνται ἐν τῷ σκότει, ἐν ταῖς κυψέλαις αὐτῶν ὁδηγούμεναι διὰ τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων. Ἡ μέλισσα τρώοντι οὐδὲν δύναται νὰ ἐργασθῇ ἐὰν τὰ αἰσθητήρια αὐτῆς ὄργανα ἀποκοπῶσιν. Τὰ ἔντομα ἐνίοτε φαίνονται ἀνακοινοῦντα πρὸς ἄλληλα πράγματα διὰ τῶν αἰσθητηρίων τούτων. Ἐν πάσῃ κυψέλῃ μελισσῶν ὑπάρχει μία βασίλισσα. Ἐὰν αὕτη ἀποθάνῃ, αἱ γινώσκουσαι περὶ αὐτῆς μέλισσαι περιφέρονται ταχύτατα, λέγουσαι ταῖς λοιπαῖς περὶ τούτου διὰ τῆς ἐπιφάσεως τῶν αἰσθητηρίων των ὀργάνων ἐπὶ τῶν ἐκείνων. Οὕτω δὲ τὸ λυπηρὸν συμβᾶν ταχέως γίνεται γνωστὸν καθ' ὅλην τὴν κυψέλην.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

ΣΤΟΡΓΗ ΜΗΤΡΟΣ.—Πόσον αἱ γυναῖκες καταφρονοῦσι τὸν θάνατον! Γυναῖς τινὸς ὁ μονογενὴς υἱὸς ἠσθένει βαρέως. Χιλιάκις καθ' ἐκάστην ἐξέφραζε πρὸς αὐτὸν ἀπαρηγόρητος τὴν θλίψιν της «Ἄχ! Γιάννη μου! πόσον φοβοῦμαι μήπως πάθῃς τί! ἐγὼ ν' ἀποθάνω ἀντὶ σοῦ!». Ἐν τούτοις ὁ Γιάννης ἀμφὲς ἀλλε περὶ τῆς υπερβολικῆς ταύτης στοργῆς τῆς μητρὸς του διδ' ἐπενόησε πρὸς ἀποκάλυψιν τῆς καρδίας της τὸ ἐξῆς μηχανήμα. «Ὅτε ἡμέραν τινὰ ἔλειπεν ἡ μήτηρ του, ἔτιλεν ἀλέκτορα ζωντανὸν, ἐπύρωσε λέβητα καὶ, ὡς εἶδε πλησιάζουσιν τὴν μητέρα, ἔθεσε τὸν ἀλέκτορα ἐν αὐτῷ πλησίον τῆς κλίνης του καὶ κατεκλίθη. «Πῶς περνᾷς, Γιάννη μου; εἶπεν ἡ γυναῖς εἰσελθοῦσα· πόσον λυποῦμαι! διατί νὰ μὴ ᾖαι δυνατόν νὰ πάσχω καὶ ν' ἀποθάνω ἀκόμη ἀντὶ σοῦ»;—«Ἄχ! μητέρα! ὁ θάνατος ἦλθε νὰ πάρῃ τὴν ψυχὴν μου!».—«Τί λές, Γιάννη;»—«Ναί! ἐδῶ μέσα εἰς τὸν λέβητα κάθηται καὶ μετ' ὀλίγον θὰ ἐξέλθῃ!».—«Πᾶ! καὶ εἶναι δυνατόν, Γιάννη μου; δὲν εἶναι τίποτε ἐκεῖ μέσα, νὰ», εἶπε καὶ ἤνοιξε τὸ πῶμα. Εὐθὺς ἀναπηδᾷ πρὸς τὸ πρότωπὸν τῆς πεπυρωμένης ὁ ἀλέκτωρ, τρέχει, τῆρδε κακίστα

ἐν τῷ δωματίῳ μετὰ τῆς γυναῖκος, ἥτις φεύγουσα ἀνέκραγεν ἐπανειλημμένως «Δὲν εἶμαι ἐγὼ! ἔς τὸν Γιάννην πήγαινε ἔς τὸν Γιάννην!». [Π. Παρχ.]

ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΚΙΒΑΗΛΕΙΑ.—Κατὰ τὰς εὐρωπαϊκάς ἐφημερίδας ἡ σπουδαιότερα ἔδρα κιβδηλεύσεως τῶν νομισμάτων τῆς Λατινικῆς Ἑνώσεως καίεται ἐν Ἰσπανίᾳ, ἰδίᾳ δὲ ἐν Βαλεντία καὶ Βαρκελώνῃ. Τὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐργασταῖα, οὐδὲν φάνονται ἀποκρύπτοντα τὰ πρὸς κιβδηλεύσειν ἐργαλεῖα ἅτινα συνίστανται εἰς ὑδραυλικά πιστήρια, ἀτμοκινήτους νομισματοκοπτικὰς μηχανὰς κτλ. «Ἐν μόνον κατάστημα ἐξέδωκεν ἐν καὶ ἡμισυ ἑκατομμύριον νομισμάτων, καὶ ἕτερα ὑπερέβησαν τὸ ποσὸν τοῦτο. Εἶναι γνωστότατον γεγονός ὅτι μέχρι τοῦ 1867 ὑπελογίσθη ὅτι τὸ ἐν δέκατον πέμπτον ὀλοκλήρου τοῦ ἰσπανικοῦ νομίσματος ἐκόπη ἐν ταῖς ἐργαστασίαις τούτοις. Αἱ μιμήσεις γίνονται εἰς τὰ χρυσᾶ νομίσματα, ὅπως δὲ ἐπιτύχωσι μίγμα ἔχον τὴν ἀληθῆ ἐμφάνειαν καὶ τὸ βάρος, οἱ παραχαράκται οὐδὲν διστάζουσι νὰ ποιῶνται ἀφρονὸν χοῆσιν πλατίνης, μετάλλου τιμιωτέρου τοῦ ἀργύρου, ἀλλ' ἤττον τιμίου τοῦ χρυσοῦ. Ἐχον φαίνῃ τὸ χροῶμα τὸ ἀναλῶσι μετ' ἐνὸς ἑκατὸν χαλκοῦ, ὅπως ἔχῃ τὸ πρέπον χροῶμα, ὅπως δὲ λάβῃ τὸ ἀληθὲς βάρος ἀργυρὸς καὶ ψευδάργυρος προστίθενται. Τὸ εἰκοσάβραχον ἐπομένως ἀξίζει τέσσαρα φράγκα. Αἱ λεπτομέρειαι αὐταὶ δεικνύουσι μετὰ πόσης προσοχῆς ἐμελετήθησαν τὰ πρὸς κιβδηλείαν χροῶδη, καὶ ἀποδεικνύεται ὅτι ἀκριά ἐπιτηδεύτης ἐπιτυχάνεται εἰς τοιοῦτους κακούργους σκοπούς.

— Τὸν τουρκικὸν στρατὸν διευθύνει εἰς Γερμανὸς, τὸν τουρκικὸν στόλον εἰς Ἀγγλός. Ἐτερος Ἀγγλός εἶναι ἀρχηγὸς τοῦ ἱππικοῦ, δύο δὲ Πρώσσοι εἶναι στρατηγοὶ τοῦ μηχανικοῦ. Ἐκ τῶν Πρώσων σωματάρχων 5—6 εἶναι Γερμανοὶ, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου εἶναι Πολωνός, οἱ δὲ δύο γνωστότεροι τῶν ἐν Ἀσίᾳ στρατηγῶν ὁ Μελίκωφ καὶ ὁ Τεργουκάσωφ, Ἀρμένιοι.

Λόγος Γρίφου 9.

υς—χιος—πηγη—ια—ρς—τι—ης—πάλη—ν—η—πιστις.
Ἰσχύος πηγὴ ἡ ἀρετὴ τῆς πάλιν ἡ πίστις.

ΑΙΝΙΓΜΑ Θ'.

Εἰς γαῦσιν εἶμαι ἄχρηστοι, οὐχ ὡς ὁ ἀδελφός μου, Τὸ γεῦμα καὶ τὸ δαῖπνον σου κοσμοῦσι τὰ ἐντός μου. Ἀπόκοψόν μου κεφαλὴν καὶ πόδας, θὰ ἀνθεῖω, Καὶ τέκνον τῷ προγόνῳ μου παρόμοιον θὰ τεῖω, Οὐ τῆς μητρὸς πρὸς τὴν ἐμὴν διάφορος ἡ φύσις. Νούν ἔχεις; μόνον δι' αὐτοῦ εὐκόλως θὰ μὲ λύσῃς, Εἰ δ' οὐ, καὶ τοῦτο γίνωσκε, ἐπὶ ἄνευ τοῦ προγόνου, Τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τέκνου μου ἐντὸς ὀλίγου χρόνου Ἀποδημεῖς πολὺ μακρὰν πρὸς δὲ τῆς σφαίρας πάσης Ἡ μήτηρ τοῦ προγόνου μου καὶ ἐγὼ τὰς διαστάσεις Διείλομεν· ἂν δ' εἰς αὐτὴν τὸ τέκνον μου χάρισης, Δὲν τὸ φανεύει, ἀλλ' ἐγὼ καὶ τὸ αὐτῆς ἐπίσης Καὶ τὸ ἐμὸν ἐκάστοτε, καθὼς ὁ ἀδελφός μου, Εὐθὺς ὡς ἀγκυλίσθῃ, (οὐ τῆς θελήσεώς μου), Σκληρῶς φανεύω τίς αὐτῆ; καὶ τίς ὁ ἀδελφός μου; Καὶ τίς ἐγὼ; τὸ τέκνον μου; καὶ τίς ὁ πρόγονός μου; [Καὶ τώρα ἂν ἀνίκανος φανῇς, δὲν θὰ σ' ἀρήσω, Ἄν τύχη νὰ μ' ἐπισκεφθῇ; θὰ σὲ καταβροχθίσω.]

I. A. ΠΑΡΧΑΡΙΔΗΣ.

ΓΡΙΦΟΣ 10.

τ

ή

ο

Θεὸς τοῦ πολέμου